

ELASTIQ™

A Chemtura Corporation kéri a jelen *Biztonságtechnikai adatlap* átvevőjét, hogy gondosan tanulmányozza azt át, és ily módon ismerkedjen meg a szóban forgó termék esetleges veszélyeivel. A biztonság érdekében Ön köteles (1) értesíteni a saját alkalmazottait, ügynökeit és alvállalkozóit a jelen *Adatlapban* foglalt tudnivalókról, (2) minden egyes vevőjének az *Adatlap* egy másolatát a termék mellé átadni, valamint (3) felkérni a vevőit arra, hogy maguk is tájékoztassák saját alkalmazottaikat és ügyfeleiket.

1. A HATÓANYAG / KÉSZÍTMÉNY ÉS A VÁLLALAT AZONOSÍTÁSA

A készítmény megnevezése:	Elastiq™
A hatóanyag kémiai név:	45.0 % karboxilezett sztírol-butadién latex oldat, 10.0 % terifikált alkohol szuszpendálható koncentrátum
A hatóanyag / készítmény rendeltetése:	Kipergést gátló szer (mezőgazdasági felhasználás)
A vállalat megnevezése:	Chemtura Europe Ltd. Magyarországi Fióktelepe <u>1033 Budapest</u> Hévízi út 6/c Telefon: (06 – 1) 387 7630 Fax: (06 – 1) 387 7577
Sürgősségi hívószám:	Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSz): 06 80 201 199 - zöldszám (06 – 1) 476 1120 További sürgősségi hívószám: 00 44 208 762 8322

2. ÖSSZETÉTEL / TUDNIVALÓK AZ ALKOTÓRÉSZEKRŐL

Alkotórész	CAS-szám	EC-szám	Súly%	Veszély	Veszélyjelzés(ek)
Karboxilezett sztírol-butadién latex oldat			45.0	Xi	R36 R37 R38
Éterifikált alkohol	34398-01-1		1.0 – 10.0	Xi	R36 R38
Propilén-glikol (propán-1,2-diol makrorészecskék)	57-55-6	200-338-0	0.5 – 1.0		

A pontosan nem azonosított alkotórészek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak/vagy nem védjegyezettek, illetve koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely felett jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál figyelembe kell venni.

3. A VESZÉLYEK AZONOSÍTÁSA

EU veszélyjelek:

Xi

Irritatív

Egészségügyi veszélyek: R36/37/38 – Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.

Környezeti veszélyek: Nem jelölésköteles

Tűzveszélyesség: Nem jelölésköteles

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS - INTÉZKEDÉSEK

- Általános tudnivalók:** A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan, vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad! Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját. Célszerű felvenni a kapcsolatot Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálattal (ETTSz) telefonon: 06 80 201 199 vagy (06 – 1) 476 1120
- A szer okozta tünetek:** A bőrre irritáló. A szemet és a légutakat izgatja.
- A szer belégzése esetén:** Izgatja a légutakat. A belélegzéstől köhögés, mellkasi nyomásérzés és a légzőrendszer irritációja léphet fel. A sérültet a behatási környezetből friss levegőre kell vinni, és nyugalomban kell tartani. Légzési nehézség esetén mesterséges lélegeztetés szükséges. Azonnal orvost kell hívni!
- A szer szembe kerülése esetén:** Szemizgató hatású. Tiszta kézzel, a szemhéjakat széthúzva, szemöblítő oldattal vagy tiszta vízzel legalább 15 percen keresztül öblögetni kell a szemet (ügyelve arra, hogy a lefolyó víz ne kerülhessen bele a másik érintetlen szembe) a szemgolyó állandó mozgatása közben. Azonnal orvost kell hívni!
- A szer bőrre kerülése esetén:** Bőrizgató hatású. A szennyezett, átitatódott ruházatot le kell venni. A bőrt azonnal folyóvízzel le kell öblíteni és szappanos vízzel alaposan meg kell mosni az érintett bőrfelületet. Orvoshoz kell fordulni! Ismételt felhasználás előtt ki kell tisztítani a szennyezett ruházatot.
- A szer lenyelése esetén:** A lenyelés következtében hányinger és hányás következhet be.

Hánytatni tilos!

Ha a sérült tudatánál van, a szájüregét alaposan öblítsük ki vízzel és utánna sok vizet itassunk vele, továbbá tartsuk melegen és nyugalomban. Az eszméletlen/öntudatlan sérültnek szájon át ne adjunk semmit, csak helyezük biztonságos, oldalsó fekvő helyzetbe. Azonnal orvost kell hívni!

Javaslat a kezelőorvosnak: Nincs speciális antidótuma.
A tünetek alapján kezeljen és alkalmazzon támogató/kiegészítő kezelést.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Tűzveszélyesség:	Nem jelölésköteles
Lobbanáspont:	
Veszélyes égéstermékek:	Égés közben irritáló és mérgező hatású, kellemetlen szagú füstgázok keletkeznek.
Behatás veszélye:	Nem ismert.
Tűzoltási eljárások:	Meg kell akadályozni, hogy a tűzoltásra használt elfolyó oltóvíz beszennyezhesse a forrásokat, folyókat, tavakat vagy egyéb vízfolyásokat (az elfolyó vizeket szükség esetén meg kell kötni); ha ez mégis bekövetkezik, haladéktalanul értesíteni kell az illetékes hatóságokat.
Védőfelszerelések tűzoltók részére:	Egész testet befedő vegyszerálló védőruházat, teljes tűzoltó felszerelés. Önálló légzőkészülék.
Megfelelő oltóanyagok:	Széndioxid (CO ₂) A szer tűz hatásának kitett, bontatlan és sértetlen tartályait vízköddel permetezve hűteni kell, ha ettől az emberek nem kerülnek a tűz vagy a szer hatása alá.
Alkalmatlan oltóanyagok:	Nem ismert.
Megjegyzés:	Mindenféle gyújtószikrát el kell távolítani. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el a tűz helyszínéről!

6. ÓVINTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN

Személyi óvintézkedések:	A gyújtó anyagokat távol kell tartani. Megfelelő mértékű szellőzésről kell gondoskodni (ha ez nem lehetséges, lásd 8. pont). Kerülni kell a szerrel való szennyeződést, és személyi védőfelszereléseket kell viselni (lásd: 8. pont). Az embereket és állatokat távol kell tartani.
Környezetvédelmi óvintézkedések:	Meg kell akadályozni, hogy a szer beszennyezhesse a csatornákat vagy vízfolyásokat (a kiömlött szert szükség esetén meg kell kötni); ha ez mégis bekövetkezik, haladéktalanul értesíteni kell a vízügyi hatóságokat. Meg kell akadályozni a talajszennyeződést.

Eltakarítási módszerek: Ha ez az emberi expozíció veszélye nélkül megtehető, meg kell szüntetni a szivárgást.
A nagyobb kiömléseket hordozható gáttal, vagy más nem áteresztő anyagokkal körül kell zárni, és alkalmas tartályokba kell beleszivattyúzni. Egyéb esetekben, illetve kisebb kiömléskor a szert megfelelő elnyelőanyaggal például homokkal, tőzeggel, fűrészporral vagy földdel kell felitatni, befedni vagy feltartóztatni; az elnyelt anyagot a biztonságos ártalmatlanítás végett lapáttal alkalmas tartályokba kell helyezni (lásd: 13. pont) a környezet elszennyeződésének elkerülése céljából.
Ezt követően az érintett felületet semleges tisztítószerrel és vízzel fel kell mosni.
A helyi/nemzeti előírásoknak megfelelően gondoskodni kell a szennyeződött anyagok szakszerű megsemmisítéséről, vagy a veszélyes anyagok gyűjtőhelyére történő szállításáról.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

Kezelés: Gondoskodni kell arról, hogy az expozíció minimálisra csökkentése érdekében megfelelő óvintézkedések (pl. műszaki intézkedések és/-vagy személyi védőfelszerelések használata) legyenek érvényben; lásd: 8. pont. Megfelelő szellőztetés szükséges.
Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény gőzeinek vagy permetének belélegzését, szembe jutását és bőrre kerülését.
Ne dolgozzunk a szerrel szikra, gyújtó- és hőforrás közelében.
A sztatikus feltöltődés megakadályozása végett a tartályokat földelni kell.
A tároló edényeket óvatosan kell nyitni és kezelni.
Gyermekek kezébe nem kerülhet!
A szer használata közben enni, inni és dohányozni tilos.

Tárolás: A termék tárolása az érvényben lévő hatósági előírások szerint történik. A készítményt fagymentes, hűvös, száraz helyen, egy erre a célra kijelölt területen, eredeti, bontatlan csomagolásban vagy arra alkalmas alternatív tárolóedényekben, jól lezárva a címkén olvasható tárolási utasításoknak megfelelően kell tárolni.
A készletet forgatni kell, és rendszeresen ellenőrizni kell, hogy nincs-e szivárgás.
A szert gyújtó- és hőforrástól, élelmiszertől, italtól, takarmánytól elkülönítve kell tárolni. Napfénytől óvjuk!
Nem kerülhet gyermekek kezébe.

8. BEHATÁS ELLENI VÉDEKEZÉS / SZEMÉLYI VÉDELEM

Át kell tanulmányozni a munkahelyi kockázatelemzést és a behatás elleni óvintézkedéseket. Az expozíció kockázatát megfelelő kármentő használatával, műszaki intézkedésekkel és szellőztetéssel kell minimálisra csökkenteni. Ahol ezekre nincsen lehetőség, az alábbiakban felsorolt személyi védőfelszereléseket kell viselni (olyan körülmények között, ahol az expozíció valószínűsége minimális, például amikor egy jól szellőztetett helyen igen csekély kiömlés következik be, ott az alábbiakban ismertetett személyi védőfelszerelés némelyike nem okvetlenül helyénvaló; de mielőtt az előírásokat figyelmen kívül hagyná, kérje ki szakember tanácsát is).

A dolgozókkal meg kell ismertetni a készítmény felhasználás munkaegészségügyi előírásait, fel kell hívni a figyelmüket az alkalmazási veszélyeire.

Foglalkozási behatási határértékek:

Alkotórész	Ország	Típus	Érték	Megjegyzés
Propilén-glikol (propán-1,2-diol makro- részecskék)		WEL 8 órás határérték, ppm:	WEL 8 órás határérték, mg/m ³ : 10	
		WEL 15 perces határérték, ppm:	WEL 15 perces határérték, mg/m ³ : --	
Propilén-glikol (propán-1,2-diol gőzök és makrorészecskék összesen)		WEL 8 órás határérték, ppm:	WEL 8 órás határérték, ppm: 150	
		WEL 15 perces határérték, ppm:	WEL 15 perces határérték, ppm: --	

Műszaki intézkedések:

A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
 A megfelelő szellőztetéstől gondoskodni kell.
 A permetlé előkészítéséhez, kijuttatásához és permetezéséhez a megfelelő védőfelszereléseket biztosítani kell.

Légzésvédelem:

A legtöbb esetben nem szükséges légzésvédő álarc.
 A légutak irritációja esetén azonban kipróbált szűrőkészüléket használjunk.
 Szükséghelyzetekben vizsgabizonyítvánnyal ellátott és helyhez nem kötött túlnyomásos, sűrített levegős légzőkészüléket, illetve a környezeti levegőtől független légzőkészüléket használjunk.

A szem védeleme:

A szóbanforgó tevékenységnek megfelelően oldalellenzős védőszemüveget, szemellenzőt vagy teljes arcmaszkot kell viselni (ha ez nem része a légzőkészüléknek).

Kézvédelem / védőkesztyű:

Olyan védőkesztyűt kell viselni, amely a kesztyű gyártójának ajánlása szerint vegyszerállósága megfelelő (PVC).

A bőr védeleme:

Vegyszerálló (eldobható vagy tiszta, újrafelhasználható) kezeslábast, gumi- vagy PVC-csizmát és gumi- vagy PVC-kötényt kell viselni, értelemszerűen.

Általános testápolás:

A szer kezelése után vagy a beszennyeződést követően azonnal meg kell mosakodni.
 A készítmény használata közben enni, inni vagy dohányozni tilos! A szennyezett személyi védőfelszereléseket eltávolításuk előtt ki kell tisztítani; ha ez nem lehetséges, akkor szennyezett hulladékként ártalmatlanítani kell azokat.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Halmazállapot:	folyadék
Szín:	fehér
Szag:	enyhe
Forráspont:	nincs meghatározva
Olvadáspont:	nem értelmezhető

pH-érték:	hígítatlan állapotban 6,5-8,5
Sűrűség (20,0 °C)	1,00 - 1.02 g/ml
Gőznyomás:	nincs meghatározva
Vízoldékonyság:	vízzel elegyíthető
Lobbanáspont	105.0 °C
Öngyull. hőmérséklet:	nincs meghatározva
Éghetőség levegőn:	nincs meghatározva
Robbanékonyság:	nem értelmezhető
Gőznyomás (25,0 °C):	nincs meghatározva
Párolgási sebesség:	nincs meghatározva
Oxidálóképesség:	nem értelmezhető
Log Po/w:	nincs meghatározva
Viszkózitás:	nincs meghatározva

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG

Stabilitás:	Normál tárolási és kezelési körülmények között a termék stabil.
Veszélyes polimerizáció:	Nem fordul elő.
Kerülendő körülmények:	Erős hőhatás, nyílt láng, szikra és közvetlen napsütés (lásd: 7. pont).
Összeférhetetlen anyagok:	Nem ismert
Veszélyes bomlástermékek:	Szokásos tárolási és kezelési feltételek között nem ismertek. A hőbomlási termékeket lásd az 5. pontban.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Belélegzés:	Irritáló
Érintkezés szemmel:	Irritáló
Felszívódás bőrön át:	Irritáló Dermális LD ₅₀ : patkány: > 5.000 mg/kg Dermális LD ₅₀ : nyúl: > 2.000 mg/kg
Lenyelés:	Irritáló

Krónikus toxicitás:

* (használata esetén) Az EU hagyományos módszerében foglalt kritériumok alkalmazásával becsült adat.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Toxikusság vízi szervezetekre:	Szivárványos pisztráng: akut toxicitás, 96 h LC ₅₀ : 190,0 mg/l Naphal: akut toxicitás, 96 h LC ₅₀ : 360,0 mg/l
---------------------------------------	--

Toxikusság madarakra:

Mobilitás:

Hatástartam / lebomlás:

* (használata esetén) Az EU hagyományos módszerében foglalt kritériumok alkalmazásával becsült adat.

13. HULLADÉKKEZELÉS, ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

Az anyagot engedéllyel rendelkező hulladékártalmatlanítási létesítményben, a helyi és nemzeti jogszabályokkal összhangban kell ártalmatlanítani. Mint ártalmatlanítási módszer, előnyben részesítendő az égetés, a kilépő gázok gázmosásával, ahol ez engedélyezett (> 1.100°C-on, minimum 3,0 mp tartózkodási idővel).

A csomagolóanyagokat tartalmuktól alaposan meg kell tisztítani, és értelemszerűen újrahasználni, újrahasznosítani vagy hulladéklerakóban lerakni szükséges a helyi és nemzeti jogszabályoknak megfelelően. A fémhordókat hordók regenerálására vagy fémkinyerésre szakosodott létesítménybe lehet eljuttatni. A kiürült, tisztítatlan fémhordókat tilos kifűrni, feldarabolni vagy hegeszteni.

Vonatkozó jogszabályok az EU-ban:

Hulladékkezelési keretirányelv (75/442/EEC)
Irányelv a veszélyes hulladékokról (91/689/EEC).

A készítmény maradékainak kezelésére Magyarországon a 98/2001. (VI.15.) Kormány rendeletben foglaltak az irányadók.

A szer hulladékának besorolása a 22/2004. (XII. 11.) KvVM rendelettel módosított a 16/2001. (VII.18.) KöM rendelet alapján:

EWC kód: 02 01 08 – veszélyes anyagokat tartalmazó mezőgazdasági vegyi hulladékok
20 01 19 – növényvédőszer (veszélyes hulladékok)

Tilos a szert, fel nem használt maradékát vagy csomagoló burkolatát állóvizekbe, vízfolyásokba, folyókba vagy tározókba juttatni!

14. SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

Ahol az alábbi táblázatban más előírás nincs, ott az IMDG, IATA, ADR, RID és GB szállítási szabályozás részletei megegyeznek az ENSZ (UN) szabályaival.

Az áru UN előírásos megnevezése: Szállítási szempontból a szer nem minősül veszélyesnek

UN-szám/azonosítószám:

UN-kategória:

UN csomagolási kategória:

UN-címke:

ADR/RID szerinti közúti / vasúti szállítás: Szállítási szempontból a szer nem minősül veszélyesnek
ADR besorolási kód:

ADR szállítási kategória:

ADR veszélyességi azonosítószám

CDG szállítási kategória (GB):

CDG közúti katasztrófa-elhárítási kód:

IMDG tengeri szennyező-anyag besorolás: Szállítási szempontból a szer nem minősül veszélyesnek

* N-ből extrapolációval kapott adat: R 51/53 (lásd: 15. pont)

15. HATÓSÁGI INFORMÁCIÓK

EU besorolási / címkézési adatok:

Kötelező megnevezés:

Veszélyességi minősítések: Irritáló

Veszélyjelzés(ek):

Xi

Irritáló

Veszélyre / kockázatra utaló mondat(ok)*:

R36/37/38: Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.

Biztonságos használatra utaló mondat(ok)*:

S26: Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni.
S37/39: Megfelelő védőkesztyűt és arc-/szemvédőt

† A fogyasztói csomagolóanyagon történő feltüntetését a szokványos EU előírás szerinti, biztonságos használatra utaló mondatok helyett a tagállam saját növényvédőszer-engedélyezési hatósága írja elő.

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

Ez a *Biztonságtechnikai adatlap* az EU-ban érvényes, 91/155/EEC számú EK direktívának megfelelően készült és az 1999/45 sz. EK direktívának megfelelően került módosításra, valamint teljesíti a 2001/58. számú EK direktívának és módosításainak előírásait.

A jelen Biztonságtechnikai adatlapon (a 2., 3. és 15. szakaszban) használt, veszélyre / kockázatra és biztonságos használatra utaló mondatok jegyzéke:

R36: Szemizgató hatású.
R37: Izgatja a légutakat.
R38: Bőrizgató hatású.

A készítmény besorolását a 15. pont tartalmazza.

A *Biztonságtechnikai adatlap* a gyártó biztonsági adatlapja alapján készült.

Felhasznált információforrások: Saját adatok; alapanyagok beszállítótól származó adatok; szállítási szabályok.

Vonatkozó Magyar törvények és rendeletek:

Munkavédelem: - 2004. évi XI. és az 1997. évi CII. Törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
Kémiai biztonság: - a 2004.évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. Törvény a kémiai biztonságról

- a 33/2004. (IV.26.) ESzCsM rendelettel és a 30/2003. (V.21.) EüM rendelettel módosított 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet
- a 13/2002. (XI.28.) ESzCsM-FMM rendelettel módosított 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM rendelet
- a 29/2004. (IV.24.), a 12/2002. (XI.16.) és a 75/2003. (XII.23.) ESzCsM rendelettel módosított 26/2000. (IX.30.) EüM rendelet
- a 43/2004. (IV.26.) ESzCsM-KvVM rendelettel és a 13/2001. (IV.20.) EüM-KöM rendelettel módosított 41/2000. (XII.20.) EüM-KöM rendelet
- a 3/2006. (I.26.) EüM rendelet
- Hulladék:
 - a 2004. évi XXIX. Törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. Törvény a hulladékgazdálkodásról
 - a 192/2003. (XI.26.) Kormányrendelettel módosított 98/2001. (VI.15.) Kormányrendelet
 - a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet
 - a 271/2003. (XII.24.) és a 2714/2002. (XII.21.) Kormányrendelettel módosított 203/2001. (X.26.) Kormányrendelet
 - a 269/2003. (XII.26.) Kormányrendelettel módosított 204/2001. (X.26.) Kormányrendelet
 - az 5/2004. (IV.23.) Kormányrendelettel módosított 2/2001. (II.28.) KöM rendelet
 - az 1/2004. (II.26.) KvVM rendelettel, a 37/1997. (XII.8.) KTM rendelettel és a 33/1993. (XII.23.) KTM rendelettel módosított 3/1984. (II.7.) OVH rendelet
 - az 1/2004. (II.26.) KvVM rendelettel módosított 7/2003. (III.1.) KöM rendelet
 - a 25/2003. (XII.30.) KvVM rendelettel módosított 9/2002. (III.22.) KöM-KöVM rendelet
- Tűzvédelem:
 - az 1996. évi XXXI. Törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról
 - a 9/2000. (II.16.) BM rendelettel módosított 35/1996. (XII.29.) BM rendelet

Az itt hangoztatott vélemények a Chemtura saját szakértőitől származnak. Hitünk szerint az itt közölt információk a jelen Biztonságtechnikai adatlap kiadása idején létező legfrissebb tudnivalók. Mivel ezen információk és vélemények felhasználása, illetve a jelen termék felhasználásának körülményei a Chemtura Corporation ellenőrzési hatáskörén kívül esnek, ezért a termék biztonságos használati körülményeinek meghatározása a felhasználó kötelessége.

Első kiadás kelte és hivatkozási száma:

Jelen kiadás kelte és hivatkozási száma:

Módosítások jegyzéke az előző verzióhoz képest:

Kinyomatva:

Nem értelmezhető

2008. 05. 21.